

Działalność Izby Domów Maklerskich

LISTOPAD 2017

AKTUALNE TEMATY

- 1. MiFID II – raportowanie**
- W drugiej połowie listopada Izba skierowała zapytanie do Departamentu Nadzoru Obrotu w KNF jak firmy inwestycyjne powinny zaraportować transakcje zawarte na zlecenie klienta zewnętrznego (to jest takiego, dla którego firma inwestycyjna nie prowadzi rachunku papierów wartościowych), w szczególności zaś funduszu inwestycyjnego.
- Zwróciliśmy uwagę, że firmy inwestycyjne w takim przypadku otrzymują zlecenie nie od funduszu, lecz od zarządzającego funduszem, przy czym w momencie składania zlecenia nie jest znana alokacja transakcji pomiędzy poszczególnymi funduszami, które reprezentuje zarządzający.
- Ponadto, co istotne, z prawnego punktu widzenia klientem firmy inwestycyjnej jest fundusz inwestycyjny, a nie towarzystwo funduszy inwestycyjnych. Towarzystwo zawiera z firmą inwestycyjną umowę o świadczenie usług maklerskich jako reprezentant TFI i dokonuje czynności faktycznych (składa zlecenia, uczestniczy w procesie rozliczenia transakcji itd.).
- Na początku grudnia Izba zwróciła się z prośbą do KNF o zorganizowanie trójstronnego spotkania (z KDPW) w celu wyjaśnienia wątpliwości związanych z raportowaniem.
- Odpowiedź KDPW na zapytanie Izby w sprawie określenia zakresu raportowania
- W grudniu Izba otrzymała odpowiedź KDPW na pismo Izby dotyczące określenia wykazu transakcji podlegających raportowaniu. W piśmie, które Izba skierowała do KDPW w drugiej połowie października wskazaliśmy m.in. przykłady operacji spoza rynku, które mogą budzić wątpliwości co do raportowania. W odpowiedzi na pismo Izby, KDPW zwróciło uwagę, że nie posiada mandatu do wydawania wytycznych w powyższym zakresie. Jednocześnie zadeklarowało udział i wsparcie w procesie wypracowywania jednolitego modelu w ramach wspólnej współpracy.

2.	Grupa RODO	<p>W listopadzie Grupa robocza prowadziła dalsze prace nad opracowaniem kodeksu branżowego RODO. Związek Banków Polskich przekazał do Izby projekt kodeksu branżowego dla banków, w oparciu o który będziemy również prowadzić dalsze prace. Z uwagi na fakt, że biura maklerskie będą musiały mieć analogiczne postanowienia jak banki, w tym zakresie część kodeksu branżowego FI będzie spójna z kodeksem branżowym banków.</p> <p>W styczniu planowane jest zakończenie prac na kodeksem i przekazanie wstępnej wersji do oceny GIODO.</p>
3.	Aktywność na rzecz Członków IDM prowadzących działalność na rynku OTC	<p>W odpowiedzi na propozycję UOKiK dołączenia Izby do organizowanego przez nich wspólnie z Rzecznikiem Finansowym szkolenia dla Miejskich Rzeczników Konsumentów dot. rynku forex, przygotowano i przekazano do UOKiK prezentację zawierającą podstawowe informacje o rynku, tj. czym jest forex, jak działa, czym się charakteryzuje, na co zwrócić uwagę decydując się na inwestycję, gdzie szukać pomocy w przypadku kiedy zostaniemy oszukani.</p> <p>Szkolenie odbyło się 20 listopada w siedzibie UOKiK, przeprowadził je ekspert Izby ds. rynku FX. Celem szkolenia była edukacja rzeczników w zakresie funkcjonowania rynku w związku z rosnącą aktywnością nielicencjonowanych zagranicznych podmiotów. Obecni na szkoleniu przedstawiciele UOKiK przekazali że Urząd dostrzega problem związany z działalnością zagranicznych firm inwestycyjnych na Polskim rynku i podejmuje wysiłki w celu edukacji pracowników oraz uświadomienia im potencjalnych problemów inwestorów w dochodzeniu swoich praw od zagranicznych podmiotów. Ponadto podkreślali, że aspekt edukacyjny oraz współpraca z IDM w tym temacie są dla nich istotne.</p> <p>W dniu 28 listopada odbyło się spotkanie grupy roboczej IDM ds. rynku derywatów OTC podczas którego omówiono sprawy związane z wdrożeniem przepisów MiFID 2 dot. „product governance” dla instrumentów z rynku OTC. W wyniku dyskusji ustalono, że Członkowie Izby działający na powyższym rynku postarają się stworzyć wspólne zasady postępowania przy klasyfikowaniu instrumentów do poszczególnych rynków docelowych. Dalsze prace w tym obszarze będą prowadzone w grudniu.</p>

4.	Rozdzielenie płatności za materiały analityczne od opłat za wykonywanie zleceń	<p>Temat rozdzielenia płatności za materiały analityczne od opłat za wykonywanie zleceń „unbundling” jest przedmiotem konsultacji zarówno pomiędzy Członkami IDM jak i pomiędzy IDM, IZFiA i IGTE. Wypracowane w sierpniu przez grupę roboczą Izby stanowisko zostało przekazane Ministerstwu Finansów i Komisji Nadzoru Finansowego.</p> <p>W dniu 13 listopada odbyło się w Ministerstwie Finansów spotkanie Zarządów wszystkich ww. Izb z Ministrem Piotrem Nowakiem, podczas którego omówiono zagrożenia jakie niesło by za sobą objęcie zasadami „unbundlingu” funduszy UCITS, alternatywnych funduszy inwestycyjnych („AIF”) oraz otwartych funduszy emerytalnych. Ponadto przedstawiliśmy informacje w jaki sposób przepisy dot. rozdzielenia płatności będą wdrożone w innych krajach UE.</p> <p>Zgodnie z ustaleniami ze spotkania przesłane zostało do Ministra wspólne stanowisko, w którym postulujemy nieobejmowanie „unbundlingiem” instytucji zbiorowego inwestowania typu UCITS oraz AIF, ani podmiotów zarządzających funduszami emerytalnymi. Stanowisko zawiera także informacje na temat sposobu implementacji ww. przepisów w innych krajach UE.</p>
5.	Wymóg dla Dystrybutora funduszy inwestycyjnych wykazu spożytkowania zachęt i zasady jego weryfikacji przez TFI	<p>Podczas posiedzenia w dniu 26.10.2017r. Komitet Stały Rady Ministrów, omawiając projekt ustawy o obrocie implementującej MiFID II, przychylił się do stanowiska KNF i wprowadził usunięty uprzednio przez Ministerstwo Finansów obowiązek weryfikacji przez TFI czy płatności dokonywane przez Towarzystwo na rzecz Dystrybutora jednostek uczestnictwa funduszu inwestycyjnego wydawane są przez Dystrybutora zgodnie z przeznaczeniem i czy podejmowane przez niego czynności faktyczne służą poprawie jakości usług inwestycyjnych.</p> <p>Zgodnie z dodanym Art. 32b ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dystrybutor ma obowiązek co miesiąc dostarczyć TFI wykaz wszystkich czynności jakie wykonał na rzecz poprawy jakości obsługi klienta funduszu wraz ze wskazaniem kosztów poniesionych w związku z wykonaniem każdej z tych czynności a także dokumenty to potwierdzające. ➤ TFI przed dokonaniem płatności ma obowiązek weryfikacji informacji przekazanych przez Dystrybutora. <p>Zgodnie z zapisami Ustawy ww. czynności mają być wykonywane od dnia jej wejścia w życie.</p> <p>W związku z powyższym przy IDM powstała grupa robocza, której celem jest stworzenie wspólnych</p>

		<p>procedur/ standardu sprostania nowym wymogom. Wyniki prac grupy zostaną przedyskutowane z IZFiA, co pozwoli na ujednoczenie zasad postępowania firm inwestycyjnych będących dystrybutorami funduszy inwestycyjnych i TFI.</p>
6.	Pismo do MF w/s limitu akcji w wezwaniach	<p>W rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 września 2017 r. w sprawie wzorów wezwań do zapisywania się na sprzedaż lub zamianę akcji spółki publicznej, szczegółowego sposobu ich ogłaszania oraz warunków nabywania akcji w wyniku tych wezwań wprowadzono zapis, że „Minimalna liczba akcji określona w wezwaniu wraz z liczbą akcji posiadanych przez wzywającego nie może stanowić więcej niż 66% ogólnej liczby głosów”. Zapis został wprowadzony celem ograniczenia sytuacji, gdzie wzywający zastrzegali sztucznie wysoką minimalną liczbę akcji po osiągnięciu której zobowiązani są do nabycia akcji w ramach wezwania (np. przy wezwaniu na 100%, określano próg 99%)</p> <p>W ocenie Członków Izby wprowadzony zapis znacznie utrudnia lub wręcz hamuje realizację transakcji fuzji i przejęć na rynku, choćby z uwagi na następujące fakty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wzywający jest zwykle zainteresowany osiągnięciem w ramach wezwania co najmniej pełnej kontroli korporacyjnej nad celem wezwania – osiągnięcie pod nowymi przepisami progu maksymalnie 66% ogólnej liczby głosów okazuje się zwykle niewystarczające z punktu widzenia choćby przepisów KSH; 2. Wzywający w przypadku zamiaru wycofania spółki z GPW zwykle zastrzega w treści wezwania próg 90% ogólnej liczby głosów, tak aby móc w następstwie wezwania przeprowadzić procedurę „squeeze-out” akcjonariuszy mniejszościowych. Brak możliwości zastrzeżenia takiego warunku działa na niekorzyść części akcjonariuszy mniejszościowych, którzy z różnych powodów nie odpowiedzieli na wezwanie – wzywający po osiągnięciu progu 80% ogólnej liczby głosów może podjąć na NWZ spółki uchwałę o przywróceniu akcjom formy dokumentu; 3. Wiele transakcji fuzji i przejęć jest możliwe dzięki finansowaniu zewnętrznemu – podmioty finansujące nie zgadzają się na zabezpieczenie w postaci nabywanych w ramach wezwania akcji, jeśli nie stanowią one (wraz z akcjami już posiadanyymi przez wzywającego) takiej liczby akcji, która umożliwia efektywną korporacyjną kontrolę nad spółką, której akcje są przedmiotem wezwania. <p>Izba zwróciła się z pismem do Ministerstwa Finansów wskazującym na powyższe kwestie i propozycją nowelizacji tego przepisu poprzez wprowadzenie progu w wysokości 90% czyli na poziomie na jakim możliwe jest wycofanie spółki z rynku giełdowego, jeśli KNF uważa za niewystarczające mechanizmy</p>

		zawarte w ustawie o ofercie umożliwiające zgłoszenie zastrzeżeń do ogłoszonej treści wezwania np. w przypadku gdy uzna, że ustanowiono sztucznie wysokie minimalne progi.
7.	Oplaty giełdowe	<p>W trakcie spotkania Grupy roboczej ds. opłat ustalono, że dystrybucja korzyści z obsługi rynku kapitałowego pomiędzy Giełdę i domy maklerskie jest nierównomierna. W czasie dziewięciu miesięcy 2017 roku, bardzo dobrego pod względem koniunktury na rynku, strata branży maklerskiej na podstawowej działalności wyniosła 66 mln PLN a zysk operacyjny Grupy Kapitałowej Giełdy wyniósł w tym czasie 140 mln PLN. W związku z powyższym ustalono, że Izba zaproponuje zmiany w Tabeli opłat Giełdy zmierzające do bardziej równomiernego rozłożenia przychodów z obsługi rynku. W naszej opinii obniżenie opłat giełdowych powinno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dotyczyć tych pozycji cennika, które stanowią najważniejsze źródła przychodów Giełdy i zarazem największe pozycje kosztów Członków Giełdy. ➤ służyć aktywizacji inwestorów indywidualnych i w efekcie zmienić strukturę oszczędności gospodarstw domowych i zwiększyć podaż kapitału z ich strony, ➤ zwiększyć udział spółek spoza WIG20 w obrotach giełdy, ➤ poprawić kondycję finansową przede wszystkim krajowych domów maklerskich przy zachowaniu oczywistych zasad równego dostępu do rynku dla lokalnych i zdalnych Członków Giełdy. <p>Propozycje obniżenia opłat będą przede wszystkim dotyczyły:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ opłat operacyjnych na rynku akcji, zwłaszcza dla zleceń o wartości do 100 tys. PLN, oraz ➤ opłat za dostęp do informacji rynkowych <p>Dodatkowo w propozycjach Izby będą postulowane również promocje dla do Członków Giełdy wykonujących funkcje animatora rynku oraz/lub wykonujących analizy notowanych spółek.</p>
8.	Zmiany z Regulaminie GPW – MiFID II	<p>W listopadzie Członkowie Giełdy otrzymali z GPW nowy projekt Regulaminu Giełdy. Zmiany, które pojawiły się w Regulaminie wynikają z konieczności dostosowania do wymogów wdrażanej Dyrektywy MiFID II.</p> <p>Izba zorganizowała spotkanie dla Członków Izby, na którym zostały opracowane uwagi do Regulaminu, które następnie przekazaliśmy do Giełdy.</p>

		<p><u>Główne postulaty Izby:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zrezygnowanie z konieczności wskazania maklera nadzorującego odpowiedzialnego za nadzór nad przekazywaniem na giełdę zleceń maklerskich składanych przez jego klientów korzystających z bezpośredniego dostępu elektronicznego; ➤ wykreślenie zapisu, iż klient członka giełdy korzystający z bezpośredniego dostępu elektronicznego nie może udostępniać tego dostępu swoim klientom (zakaz subdelegacji bezpośredniego dostępu elektronicznego); ➤ wyraźne rozgraniczenie obowiązków w Regulaminie i SZOG dla dostępu sponsorowanego oraz bezpośredniego dostępu elektronicznego, który nie stanowi dostępu sponsorowanego z uwagi na zupełnie inną skalę ryzyka jakie ze sobą niosą oba sposoby korzystania z kodu transakcyjnego członka giełdy; ➤ możliwość obniżenia wartości zlecenia typu cross/ ew. dalszą dyskusję z uczestnikami rynku w tym temacie; ➤ rezygnacja ze zrównania dostępu do aktywnych zleceń z dostępem do danych post-transakcyjnych (przyznawanie uprawnień wyłącznie maklerom giełdowym). <p>Na spotkaniu z przedstawicielami GPW zostały uwzględnione postulaty Izby. Giełda przekazała nową wersję regulaminu (uwzględniającą zmiany naniesione po spotkaniu z Izba) do Komisji Nadzoru Finansowego z prośbą o zatwierdzenie nowego Regulaminu GPW.</p>
9.	AML	<p>W związku z aktualnymi pracami nad projektem nowej ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu implementującego IV Dyrektywę AML do krajowego porządku prawnego w połowie listopada Izba zorganizowała spotkanie na którym grupa robocza ds. AML przy Izbie opracowała uwagi do projektu, które zostaną zgłoszone przez Izbę w momencie kiedy projekt będzie przedmiotem prac na etapie parlamentarnym.</p> <p>Izba zgłosi m.in. uwagi, które były dotychczas kierowane na etapie prac legislacyjnych nad projektem. Główne postulaty dotyczą m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zmiany zaproponowanej definicji klienta;

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ rezygnacji z konieczności wskazywania przez instytucje obowiązane takiej danej jak państwo urodzenia (IV Dyrektywa AML posługuje się wyłącznie pojęciem kraj zamieszkania); ➤ uzupełnienie definicji rachunku o rachunek derywatów; ➤ doprecyzowanie przy terminie przekazywania informacji, że chodzi o 7 dni <u>roboczych</u>; ➤ wydłużenie vacatio legis do 6 miesięcy.
10.	PRIIP – repozytorium GPW	<p>W listopadzie GPW przekazało aktualny dokument opisujący rozwiązanie dotyczące usługi KID (opis z punktu widzenia emitentów jak i jej odbiorców).</p> <p>Jednocześnie Giełda poinformowała, iż komunikat 592 w systemie EUAT MIFID2 jest przez GPW obecnie uzupełniany danymi testowymi. Tym samym rozwiązanie można testować także po stronie domów maklerskich.</p> <p>Informacje dotyczące zasad dostępu do repozytorium i umowy na świadczenie tej usługi zostaną przekazane przez GPW do Członków Giełdy prawdopodobnie w drugiej połowie grudnia.</p>
11.	E-Learning	<p>System szkolenia e- learningowego działa umożliwiając przejście szkolenia w wszystkich 16 sekcjach oraz zaliczenie testu zgodnie z zakresem określonym przez dom maklerski w zgłoszeniu.</p> <p>Dostęp pracowników jest możliwy po podpisaniu przez dom maklerski umowy ramowej z Izłą oraz dokonaniu zgłoszenia na elektronicznym formularzu.</p> <p>W listopadzie do systemu dołączyły kolejne domy maklerskie. Ponad 100 osób zaliczyło testy, co było podstawą do wystawienia przez Izłą zaświadczeń dla Domów Maklerskich, że osoby w nich wymienione dysponują wiedzą i kompetencjami, o których mowa w art. 25 ust. 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 roku w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającej dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (MiFID II), w zakresie wymaganym na moment sporządzenia niniejszego zaświadczenia, tj. w szczególności wynikającym z obowiązujących w Rzeczpospolitej Polskiej przepisów prawa.</p>

WYDARZENIA		
1.	Konferencja Izby Domów Maklerskich „Instytucje finansowe wobec wyzwań - MiFID II, RODO, AML”	<p>W dniu 7 grudnia 2017 r. Izba zorganizowała Konferencję pt. „Instytucje finansowe wobec wyzwań - MiFID II, RODO, AML”.</p> <p>Konferencja składała się z wykładów do których zaprosiliśmy ekspertów z zakresu nadzoru zgodności z prawem.</p> <p>Konferencja była skierowana do dyrektorów finansowych, dyrektorów i pracowników departamentów zarządzania ryzykiem, departamentów prawnych, compliance, audytorów wewnętrznych, specjalistów z zakresu compliance w domach maklerskich, TFI, OFE, bankach oraz pozostałych instytucjach finansowych.</p> <p><u>Tematyka konferencji:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rewolucja RODO – kluczowe zasady ochrony danych osobowych na tle Rozporządzenia 2016/679, ➤ RODO - zastosowanie w praktyce, ➤ Obowiązki w zakresie raportowania transakcji zgodnie z MIFIR/MIFIDII, ➤ Nowe obowiązki dla instytucji finansowych – implementacja IV Dyrektywy AML, ➤ Praktyczne aspekty stosowania rozporządzenia PRIIP, ➤ MiFID II – ostatni dzwonek.
PLANOWANE WYDARZENIA		
1.	Warsztat MiFID II co jeszcze wzbudza nasze wątpliwości i co musimy mieć gotowe na 3 stycznia 2018r.	<p>W dniu 14 grudnia Izba organizuje warsztat z zakresu MiFID II - „MiFID II co jeszcze wzbudza nasze wątpliwości i co musimy mieć gotowe na 3 stycznia 2018 r.”.</p> <p>Celem warsztatu jest wskazanie jak instytucja finansowa powinna być przygotowana na wejście w życie nowej Dyrektywy. Postaramy się odpowiedzieć na wszystkie pytania dotyczące sposobu implementacji MiFID II.</p> <p>Warsztat adresowany jest do: dyrektorów finansowych, dyrektorów i pracowników departamentów zarządzania ryzykiem, departamentów prawnych, compliance, audytorów wewnętrznych, specjalistów z zakresu compliance w domach maklerskich, TFI oraz pozostałych instytucjach finansowych.</p> <p>Warsztat poprowadzi Pan Aleksander Śmidowicz – Radca Prawny, Konsultant ESMA.</p>